

RIKTLINJER FÖR UTSLÄPP

till avlopp från fordonstvättar i Botkyrka, Nykvarn, Salem och Södertälje

Februari 2014

Med tvättvattnet från fordonstvättanläggningar släpps oljeprodukter, metaller och andra organiska och oorganiska ämnen ut i avloppsledningsnätet. Föroreningarna kommer från tvättkemikalier, smuts från vägbeläggning, fordon och däck. Sådana ämnen kan vara giftiga, svårnedbrytbara och bioackumulerbara och därför är det mycket viktigt att utsläpp av dessa begränsas. Genom att minska utsläppsmängderna blir både det renade vattnet och slammet från avloppsreningsverken renare och således även bättre för miljön.

Som ett led i miljöförbättringsarbetet har Syvab tillsammans med kommunernas tillsynsmyndigheter och VA-huvudmän tagit fram dessa riktlinjer för fordonstvättar. Här finns de krav som ligger till grund för tillsynsarbetet i kommunerna. Tillsynsarbetet ansvaras för och bedrivs av miljökontoren/miljöförvaltningarna. Riktlinjerna kommer att uppdateras vart tredje år med reservation för eventuella lagändringar och kommande krav.

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Långt ifrån lagom

Provtagning av avloppsvatten

Provtagning är nödvändigt för att få kunskap om anläggningens utsläpp till avloppsnätet. Provtagningsresultatet kommer att ligga till grund för bedömning av om respektive fordonstvättanläggning klarat gällande riktvärden. Ett dåligt resultat kan innebära krav på kompletterande rening.

- Provtagning ska ske med automatisk provtagare på utgående behandlat tvättvatten.
- Provtagning ska göras flödesproportionellt eller tidsstyrt under den tid vatten lämnar anläggningen. Vid tidsstyrning väljer man tvättanläggningens öppettider och prov ska uttas minst var 15:e minut.
- Proverna ska tas av behörig provtagare (enligt SNFS 1990:11, MS:29, bilaga 1).
- Vid provtagningsstillfället ska tvätten vara igång som vanligt och ingen rengöring av tvätthallen får ske då detta kan påverka resultatet.

Senast 31 maj ska resultaten från provtagningarna skickas till berörd kommuns tillsynsmyndighet.

Fordonstvättarna delas in i stora, små och övriga anläggningar efter antal tvättar:

Stora anläggningar

- Tvättar fler än 5000 personbilar alternativt fler än 1000 lastbilar, bussar eller andra vägfordon per år.
- Innan en sådan anläggning startas måste en anmälan göras till tillsynsmyndigheten i kommunen.
- Ska ta minst två veckosamlingsprover under vinterhalvåret (november–april) på utgående avloppsvatten. Dessa ska tas under två olika månader under vinterhalvåret, dock ej två på varandra följande veckor.

Med veckosamlingsprov menas en provtagning under sju dygn i följd. Vid ena provtagningsstillfället analyseras endast metaller (bly, kadmium, nickel, krom, zink samt koppar). Vid det andra tas ett samlingsprov för metallanalys ut över sex dygn samt ett dygnssamlingsprov för analys av oljeindex det resterande dygnet.

Små anläggningar

- Tvättar mellan 2000 och 5000 personbilar alternativt 400-1000 lastbilar, bussar eller andra vägfordon per år.
- Ska ta minst ett dygnssamlingsprov under vinterhalvåret (november–april) på utgående avloppsvatten.

Med dygnssamlingsprov menas provtagning under ett dygn. Samtliga parametrar i tabell 1 ska analyseras.

Tillsynsmyndigheten kan komma att göra en annan bedömning av provtagningsintervallet.

Övriga anläggningar

- Tvättar färre än 2000 personbilar alternativt 400 lastbilar, bussar eller andra vägfordon per år.
- Har inga krav på provtagning enligt dessa riktlinjer.

Riktvärden för utsläpp till avlopp

Föroreningsmängderna per tvättat fordon bör i genomsnitt, under den mest belastade månaden, inte överstiga riktvärdena i tabell 1. Riktvärdena gäller för samtliga stora och små anläggningar.

Analysparameter	Personbil	Lastbil, buss eller annat fordon
Samlingsparameter: Bly, krom nickel	5 mg/fordon	15 mg/fordon
Kadmium	0,10 mg/fordon	0,30 mg/fordon
Zink	50 mg/fordon	150 mg/fordon
Koppar	30 mg/fordon	90 mg/fordon
Oljeindex	2,5 g/fordon	7,5 g/fordon

Maximal mängd förorening per tvättat fordon

Dessutom gäller:

- Lämplig provtagningspunkt för automatisk provtagning på utgående vatten ska finnas.
- Tvättanläggningen får inte användas då reningsanläggningen inte fungerar. Bräddavlopp får inte förekomma. Vid haveri ska tvätten stängas.
- Fordonstvätten ska utrustas med en separat vattenmätare för att möjliggöra en uträkning av vattenförbrukning per fordon.
- Avloppsvatten från en eventuell Gör-det-själv-hall ska avledas till fordonstvättens reningsanläggning.
- Hänsyn bör tas till framtida utrymmesbehov för ytterligare reningsutrustning.

Egenkontroll och skötsel av anläggningen

Miljöbalken ställer krav på egenkontroll hos verksamhetsutövare och den som driver en anläggning för fordonstvätt ska ha kunskap om hur anläggningen påverkar miljön. Den individuella bedömningen medger att en väl fungerande anläggning kan ha en mindre omfattande provtagning än en tvätt som fungerar mindre bra.

För att skador och olägenheter för människors hälsa och miljön ska kunna förebyggas ska det finnas skötselrutiner för anläggningen och ansvarsfördelningen ska vara tydlig. Skötseln ska dokumenteras och dokumentationen ska finnas tillgänglig på anläggningen.

Kemikalieförteckning

En kemikalieförteckning ska finnas för de kemikalier som används inom verksamheten. Förslag på kemikalieförteckningen finns att hämta på www.syvab.se.

Säkerhetsdatablad ska finnas för samtliga kemikalier och kemiska produkter och om möjligt ska miljöfarliga kemikalier bytas ut mot mindre farliga.

Har du frågor?

Om du har frågor ska du kontakta: Miljöenheten, Botkyrka kommun:
miljo@botkyrka.se 08-530 610 00

Detta dokument ersätter den gula broschyren från 2006; ”Riktlinjer för fordonstvättar i Södertälje, Nykvarn, Botkyrka, Salem”.

De ändringar som har gjorts är:

- Den nedre gränsen för små anläggningar var tidigare 1000 personbilar per år. Den har höjts till 2000. För bussar, lastbilar eller andra vägfordon har gränsen höjts från 200 till 400 stycken per år.
- Koppar har tillkommit i listan över de parametrar som ska analyseras.

